

ILMATAR

Loviisan kaupungin elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnalle

ILMATAR LOVIISA OY:N LAUSUNTO TETOMIN OSAYLEISKAAVA-EHDOTUKSESTA JA SEN VAIKUTUKSISTA

Lausunnon antaja: Ilmatar Loviisa Oy (y-tunnus 2465884-3)
Pohjoisesplanadi 35 E, 00100 Helsinki

Lausunnon antajan yhteyshenkilöt: Hallituksen jäsen Erkka Saario
p. 040 355 7007
erkka.saario@ilmatar.fi ja

Hankekehitysjohtaja Pentti Itkonen
p. 041 504 9935
pentti.itkonen@ilmatar.fi

Tausta Ilmatar Loviisa Oy:tä ("Ilmatar") on pyydetty lausumaan näkemyksensä otsikkoasiassa. Ilmatar toteaa kohteliaimmin seuraavaa:

Ilmatar on kehittänyt Tetomin tuulivoimapuistoa vuodesta 2013 asti. Tetomin kaava-alue on Uudenmaan neljännessä vaihemaakuntakaavassa merkitty maakunnallisesti merkittäväksi tuulivoima-alueeksi. Alue sijaitsee valtateiden 6 ja 7 vaikutusalueella.

Hanke vastaa konkreettisesti kansallisiin, maakunnallisiin ja kaupungin omiin ilmastotavoitteisiin. Uudenmaan ainoana aktiivisena, modernina tuulivoimahankkeena se tarjoaa merkittävää imagoetua Loviisalle. Lisäksi tuulivoimapuisto toteutuessaan tuo kaupunkiin noin 40 miljoonan euron tulevaisuusinvestoinnin sekä työpaikkoja ja verotuloja koko 30-35 vuoden elinkaarensa ajan.

Hankkeen suunnitteluvaiheen aikana maailma on muuttunut nopeasti. Sitra selvitti vuonna 2019 suomalaisten ilmastoasenteita ja totesi että yli puolet suomalaisista on erittäin huolissaan ilmastomuutoksesta. Hankkeen alkuvaiheessa toteuttamisen perusteena oli valtion tarjoama takuuhinta tuulisähkölle (syöttötariffi). Nyt teknologian kehittyä voidaan investointi tehdä täysin markkinaehtoisesti ilman valtion tukia. Kehityshankkeen aikana myös tuulivoimalan ulkomelun ohjearvoja on selvennetty ja tarkennettu mm. ympäristöministeriön asetuksella syyskuussa 2015.

Ilmatar ymmärtää, että tärkeiden yleisten tavoitteiden lisäksi merkittävä asia rakennettavan tuulivoimapuiston osalta on sen vaikutukset alueen asukkaisiin, näiden mielikuviin ja ympäristöön. Siksi hankkeen selvitystyö on ollut perusteellista ja vaikutuksia on

ILMATAR

arvioitu monipuolisesti. Selvitystyön perusteella on päädytty ratkaisuun, jossa aikomuksena on sijoittaa lähin tuulivoimala noin kahden kilometrin päähän asuinkiinteistöistä. Tämä etäisyys sisältää merkittävän lisäyksen ja marginaalin meluohjearvoihin, joiden perusteella voimat voitaisiin sijoittaa noin kilometrin päähän asuinkiinteistöistä.

Kaikkiaan Ilmatar toivoo, että hanketta käsiteltäisiin ottaen huomioon hankkeen positiiviset vaikutukset ja ilmastoystävälliset tulevaisuuden arvot.

Vaikutukset

Teknologian nopea kasvu

Tuulivoimalateknologia on sähköteholtaan (MW) suurempaa kuin aiemmin. Tämä ei kuitenkaan tarkoita välittömiä vaikutuksia voimaloiden ääni- tai välketasoihin. Vaikka roottorihalkaisija ja generaattorin nimellisteho kasvavat, ovat äänivaikutukset samaa luokkaa, kun vanhemmissa voimalamalleissa, tai jopa alempia. Tämä tarkoittaa esimerkiksi, että 280 metriä korkean voimalan äänivaikutus on samanlainen tai alempi kuin 150 metriä korkean voimalan äänivaikutus. Välkevaikutus kasvaa jossain määrin, pidempien roottorin lapojen takia, mutta metsäinen maasto ja pinnanmuodot estävät vaikutusta tehokkaasti. Voimalan korkeammalla pyyhkäisevä lapa kuitenkin toki näkyvä pidemmälle.

Ilmatar haluaa muistuttaa, että hankkeen vaikutusselvitykset tehdään suurinta vaikutusta mallintaen. Osayleiskaavaan ja rakennuslupiin tehtävien mallinnusten osalta on huomattava, että välkemallinnus ei huomioi kaikkia vaimentavia tekijöitä, kuten metsää tai rakennuksia ja äänimallinnuksen suurin vaikutus toteutuu harvoin vaihtelevan tuotannon takia sekä painottuu talviaikaan. Teknologia mahdollistaa myös erilaisia säätö- ja muita toimenpiteitä, joilla käytön aikaisten vaikutusten ilmenemistä pystytään pienentämään.

Maankäytön tehokkuuden näkökulmasta teknologinen kehitys on pelkästään positiivinen: samalla Tetomin alueella on mahdollista tuottaa jopa kaksi kertaa enemmän sähköä verrattuna vuoteen 2014.

Vaikutus kiinteistöjen arvoon lähialueella

Huoli tuulivoimarakentamisen vaikutuksesta kiinteistöjen arvonmuodostukseen on tullut esiin keskusteluissa erityisesti Koskenkylän alueen asukkaiden kanssa, ja Ilmattarelta on pyydetty asiaan nimenomaista kannanottoa.

Käydyissä keskustelussa on mm. viitattu yli seitsemän vuotta vanhoihin kiinteistönvälittäjän lausuntoihin asiassa toiselta

ILMATAR

paikkakunnalta, jolla perusteella voitaisiin väittää kiinteistöjen arvon merkittävästi laskevan.

Ilmatar katsoo, että väitteet kiinteistöjen arvon merkittävästä laskemisesta Tetomin tuulivoimapuiston toteutuessa eivät perustu mihinkään todelliseen selvitykseen ja ovat, kuten edellisessä kappaleessa mainittu lausuntokin, täysin subjektiivisia mielipiteitä. Tutkimuksia tuulivoimarakentamisen vaikutuksista kiinteistön hintoihin Suomessa ei ole tehty. Suomalaiset tuulivoimapuistot sijaitsevat keskimäärin syrjäisillä alueilla ja riittävää otantaa kiinteistökaupoista mahdollistaen todellisen tieteellisen tutkimuksen ei ole.

Muissa maissa tehtyjen tutkimusten mukaan vaikutusta kiinteistöjen arvoon ei voida yksiselitteisesti osoittaa tai vaikutus on ollut vähäinen. Merkittävämpiä vaikutuksia kiinteistön arvoon aiheuttavat esimerkiksi moottoritiet ja maanpäällä kulkevat voimajohdot. Tetomin tuulivoimapuisto liitetään olemassa olevaan Kymenlaakson Sähkö Oy:n verkkoon maakaapelein, joten voimajohtojen vaikutusta ei tule ilmenemään.

Suunnitellut tuulivoimalat eivät juurikaan näy 3-5 kilometrin etäisyydellä sijaitsevalle Koskenkylän asemakaava-alueelle. Tuulivoimalat eivät näin ollen vaikuta kiinteistöiltä avautuviin näkymiin eikä kiinteistöihin kohdistu visuaalisista syistä johtuvaa arvon alenemista. Äänivaikutus Koskenkylään on olematon johtuen päätuulensuunnasta (lounainen) ja muista äänilähteistä alueella.

Kiinteistön arvonmuodostus perustuu moneen yhtä aikaa vaikuttavaan tekijään. Yksittäisen tekijän, kuten rakennettavan tuulipuiston vaikutusta ja suoraa sen korrelaatiota kiinteistöjen hintoihin, on todella vaikea todentaa. Yleisesti ottaen on havaittu, että suurin arvonmuutos ja epävarmuus markkinoilla on suunnitteluvaiheessa. Ei kuitenkaan ole näyttöä siitä, että kiinteistön arvo ei palautusi nopeasti rakennusvaiheen jälkeen ennalleen.

Kaavoituksessa on huomioitu HELI-radon linjaus ja hanke parantaa sähköisen raide- ja tieliikenteen edellytyksiä. Kiinteistön arvojen kehitystä arvioidessa tulisikin nähdä hieman pidemmälle tulevaisuuteen ja ottaa huomioon nämä selvät parannukset sekä selvästi kasvanut ilmastotietoisuus ja sitä kautta muutokset ihmisten asenteissa.

Terveysvaikutukset

Ilmatar korostaa, että tieteellistä näyttöä tuulivoimaloiden kuultavan äänen tai infra-äänen vaikutuksista oireiden esiintymiseen ei ole. Ei, vaikka globaalisti tuulivoiman vaikutuksia on tutkittu jo laajasti.

ILMATAR

Maailmassa on yli 560 000 tuulivoimalaa (Global Wind Energy Council, 2018). Suomessa tuulivoimaloita on noin 700 (Suomen Tuulivoimayhdistys, 2018). Terveysvaikutuksia on tutkittu globaalisti mittavissa tutkimuksissa ja tulos on järjestäen ollut, että oireita aiheuttaa muut seikat, kuin etäisyys tuulivoimalasta. Myös suomalaiset tutkimukset aiheesta, esim. valtioneuvoston tilaama ”Tuulivoimaloiden tuottaman äänen vaikutukset terveyteen” (TEM, 2017), päätyi samaan tulokseen, kuin muutkin tutkimukset aiheesta aiemmin.

Ilmatar suhtautuu erittäin myönteisesti siihen, että tuulivoiman terveysvaikutuksia tutkitaan lisää. Ilmattaren näkemyksen mukaan tällaiset lisätutkimukset tuskin kuitenkaan tuovat asiaan merkittävää lisätietoa, koska kansainvälinen konsensus on jo olemassa. Siten Ilmatar ei myöskään näe mitään perusteltua syytä viivästyttää tuulivoimarakentamista tulevaisuuden mahdollisia tutkimustuloksia odotellen.

Valitettavasti jotkin kansalaisjärjestöt levittävät virheellistä ja liioiteltua tietoa tuulivoiman terveysvaikutuksista. Ilmatar pyytää olemaan tällaisten selvitysten osalta tiukan lähdekriittinen.

Kaikkiaan tutkimukset osoittavat, että huoli tuulivoimasta voi aiheuttaa ihmisissä oireita toisin, kuin tuulivoimaloiden suorat vaikutukset. Tähän Ilmatar vastaa sitoutumalla tuomaan enemmän tietoa lähiasukkaiden saataville ja järjestää tutustumismatkan toiminnassa olevaan tuulivoimapuistoon kevään 2020 aikana.

Helsingissä 24. päivänä helmikuuta 2020

ILMATAR LOVIISA OY

Erkkä Saario
hallituksen jäsen

Pentti Itkonen
hankekehitysjohtaja

